

Sygn. akt III Cz 414/15

III Cz 415/15

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Leszek Dąbek

Sędziowie SO Anna Hajda

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 14 kwietnia 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z wniosku wierzyciela P. Ç.

przeciwko dłużnicze Przedsiębiorstwu (...) Spółce Akcyjnej w J.

o wykonanie czynności

na skutek zażaleń obu stron

na postanowienie Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 26 stycznia 2015 r., sygn. akt I Co 281/14

postanawia:

z obu zażaleń uchylić zaskarżone postanowienie i odrzucić wniosek wierzyciela z dnia 21 maja 2014 roku o zmianę sposobu egzekucji.

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Cz 414/15

III Cz 415/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2015 roku w Sąd Rejonowy w Raciborzu wezwał dłużniczkę (...) w J. do wykonania w terminie 10 miesięcy czynności w postaci usunięcia z nieruchomości wierzyciela stanowiącej działkę nr (...), dla której Sąd Rejonowy w Raciborzu prowadzi księgę wieczystą numer (...) infrastruktury technicznej wysokotemperaturowych sieci ciepłej, tj. rur ciepłowniczych oznaczonych symbolem (...) wraz z komorą dostępową (studzienką) o łącznej długości 144 m, a który to obowiązek został orzeczony prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Raciborzu w sprawie o sygn. akt I C 204/11 z zagrożeniem dłużnicze na podstawie art. 1050⁽¹⁾ k.p.c. nakazania zapłaty na rzecz wierzyciela kwoty 500 zł za każdy dzień zwłoki w wykonaniu czynności. W uzasadnieniu wskazał, że prawomocnym wyrokiem z 20 października 2011 roku dłużniczka jest zobowiązana do usunięcia infrastruktury technicznej wysokotemperaturowej sieci ciepłej, a do dnia dzisiejszego tego obowiązku nie wykonała, natomiast jego wykonanie zależy od uzgodnień branżowych, m.in.: od pozwolenia na przebudowę i przede wszystkim od zgód właścicieli nieruchomości, na terenie których miałyby przebiegać zmienione sieci, ale dłużniczka nie wszczęła do tej pory tej procedury, zaś wykonanie wyroku może zająć kilkanaście miesięcy, a koszty jego wykonania

są duże. Czynność, która ma być wykonana nie może być wykonana przez inną osobę, a w takim przypadku wierzyciel może żądać wykonania czynności przez dłużnika pod rygorem zagrożenia grzywną lub też dla zamiast zagrożenia grzywną nakazaniem zapłaty na rzecz wierzyciela określonej sumy pieniężnej za każdy dzień zwłoki w wykonaniu czynności. Przy czym określając sumę pieniężną należy mieć na uwadze interesy stron tak, aby zapewnić wykonalność obowiązku, a dłużnika nie obciążać ponad potrzebę. Sąd Rejonowy wskazał także, że w jego ocenie dłużniczka jest w stanie w terminie 10 miesięcy, licząc od dnia prawomocności postanowienia 26 stycznia 2015 roku, określony obowiązek wykonać, natomiast postanowienie wzywające ją do wykonania tego obowiązku z dnia 12 marca 2014 roku w terminie 2 miesięcy do tej pory nie zostało wykonane, a zagrożenie dłużniczce zapłatą kwoty 500 zł za każdy dzień zwłoki lepiej zabezpieczy interesy wierzyciela niż zagrożenie grzywną, zaś kwota ta nie jest nadmiernie wygórowana i nie obciąża nadmiernie dłużniczki, która jako spółką prawa handlowego prowadzi działalność, z której czerpie zyski.

Zażalenie na to postanowienie złożył wierzyciel w zakresie ustalenia terminu 10-cio miesięcznego terminu i wniósł o zmianę tego postanowienia w tej części poprzez wyznaczenie dłużniczce 3 miesięcznego terminu do dokonania czynności oraz zasądzenia kosztów postępowania zażaleniowego. W uzasadnieniu wskazał, że termin jest zbyt odległy i zmierza do akceptacji niczym nieuzasadnionej zwłoki dłużniczki lekceważącej prawomocne rozstrzygnięcie sądowe, a dłużniczka już od paru lat wie o istnieniu w obrocie prawnym tytułu egzekucyjnego, na mocy którego zobowiązana jest do dokonania powyższej czynności, a nie zastosowała się również do postanowienia Sądu Rejonowego z 12 marca 2014 roku, w którym wyznaczono jej termin do wykonania tego wyroku. Dłużniczka nie podjęła żadnych czynności zmierzających do realizacji zobowiązania, a oczekuje na korzystny dla siebie wynik sprawy o ustanowienie służebności, ale okoliczność ta powinna być bez znaczenia dla rozpoznania niniejszej sprawy.

Zażalenie na to postanowienie złożyła także dłużniczka zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a to art. 233 § 1 k.p.c. w poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie oceny z pominięciem istotnej części tego materiału poprzez określenie nierealnego terminu 10-ciu miesięcy na usunięcie z nieruchomości wierzyciela infrastruktury technicznej, a przecież powinno to odbywać się poza sezonem grzewczym, po dokonaniu uzgodnień branżowych i uzyskaniu zgody właścicieli nieruchomości sąsiednich oraz uzyskaniu pozwolenia administracyjnego na usunięcie sieci ciepłowniczej; dodatkowo wskazała, że zagrożenie kwotą 500 zł za każdy dzień zwłoki w wykonaniu czynności przez dłużniczkę nie ma żadnego uzasadnienia merytorycznego, bo Sąd Rejonowy nie wskazał sposobu jej wyliczenia, a jest ona wygórowana i może stanowić dla wierzyciela źródło dodatkowego dochodu; pominął Sąd Rejonowy także przy rozstrzygnięciu sprawy kwotę szacunkowego kosztu przebudowy sieci ciepłowniczej poza nieruchomość gruntową będącą własnością wierzyciela szacowanego wg dokonanej kalkulacji w kwocie netto na około 600 000 zł. Przy tak postawionych zarzutach wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy w do ponownego rozpoznania z uwzględnieniem zarzutów zażalenia oraz obciążenia wierzyciela kosztami postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z sytuacją, gdy postanowieniem z dnia 12 marca 2014 roku wezwano dłużniczkę do wykonania czynności w terminie 2 miesięcy, a impulsem ku temu był wniosek wierzyciela o wezwanie dłużniczki do wykonania czynności z zagrożenie jej grzywną. Postanowienie Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 12 marca 2014 roku nie zostało zaskarżone, a co za tym idzie uprawomocniło się. Jednocześnie w tym postanowieniu nie zagrożono dłużniczce grzywną na wypadek niewykonania czynności w terminie, ale żadna ze stron tego postanowienia nie skarżyła i nie wносиła o jego uzupełnienie w jakimkolwiek zakresie, a było ono wydane w zakresie wniosku wierzyciela o egzekucję czynność w trybie art. 1050 k.p.c.

Regulacja art. 1050¹ k.p.c. wyłącza stosowanie art. 1050 k.p.c., natomiast wybór środka egzekucji należy do sądu, który kierować się przy tym ma wnioskiem wierzyciela, charakterem obowiązku i efektywnością egzekucji. Sąd Rejonowy wydając postanowienie z 12 marca 2014 roku w sposób nieprawidłowy nie oznaczył w nim zagrożenia grzywną na wypadek jego niewykonania. Spowodowało to, że wydano postanowienie, które jest prawomocne, ale w żaden sposób czy to grzywną czy też zagrożeniem zapłaty odpowiedniej kwoty pieniężnej nie zagrożono dłużniczce na wypadek niewykonania tego postanowienia, natomiast postępowanie w tym zakresie nie zostało zakończone, a więc nadal trwa

i toczy się na podstawie art. 1050 k.p.c. Wierzyciel w toku tego postępowania zmienił wniosek egzekucyjny wnosząc o zagrożenie zapłatą sumy pieniężnej zamiast zagrożenia grzywną i tym samym wnosząc o zmianę sposobu egzekucji pismem z 21 maja 2014 roku.

Istotne w tej sprawie jest to, czy zmiana takiego wniosku w toku postępowania egzekucyjnego aktualnie prowadzonego już po wydaniu postanowienia w trybie art. 1050 k.p.c. jest możliwa, albowiem tryb z art. 1050 k.p.c. nie może być stosowany łącznie z trybem z art. 1050¹ k.p.c. (por. I. Kunicki: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Tom III. Postępowanie nieprocesowe, w przedmiocie zaginięcia lub zniszczenia akt, zabezpieczające i egzekucyjne. Komentarz do artykułów 506 – 1088, pod red. K. Piaseckiego i A. Marciniaka, Warszawa 2012, s. 1494, H. Pietrkowski; [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Postępowanie egzekucyjne, pod red. T. Erecińskiego, Warszawa 2012 r., s. 722 – 724). Niemożliwość łącznego stosowania obu tych trybów wynika także wprost z art. 1050¹ § 1 k.p.c., a przecież w rozpoznanej sprawie Sąd Rejonowy zastosował już rozwiązanie unormowane w art. 1050 k.p.c., nie może więc w tej samej sprawie stosować innego sposobu egzekucji, a więc prowadzić postępowania zmierzającego do wyegzekwowania określonej czynności na podstawie art. 1050¹ k.p.c.

Zdaniem Sądu Okręgowego postępowanie w sprawie w zakresie prowadzenia egzekucji na podstawie art. 1050 k.p.c., niezależnie od braków wydanego postanowienia, nie zostało jeszcze zakończone, co powoduje niemożliwość zmiany sposobu egzekucji z art. 1050 k.p.c. na ten z art. 1050¹ k.p.c., albowiem nie mogą one być prowadzone łącznie. Aby więc zmienić sposób egzekucji należy wpięrw zakończyć postępowanie egzekucyjne wszczęte na podstawie art. 1050 k.p.c. i dopiero wówczas zaistnieje ewentualna możliwość wszczęcia nowego postępowania egzekucyjnego z innym sposobem egzekucji. Nie jest zaś możliwe zmienianie sposobu egzekucji w trakcie biegu postępowania o wykonanie czynności z zagrożeniem grzywną, z uwagi na jego nieskuteczność, na ten z nakazaniem zapłaty sumy pieniężnej – to wcześniejsze postępowanie trzeba wpięrw doprowadzić do końca.

Wniosek wierzyciela z dnia 21 maja 2014 roku jest więc niedopuszczalny, albowiem sprawa pomiędzy stronami w zakresie egzekucji na podstawie art. 1050 k.p.c. nadal się toczy i nie została prawomocnie zakończona, a w takim zakresie na podstawie art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu.

Mając powyższe na uwadze niezależnie od zarzutów podnoszonych w zażaleniach, w oparciu o art. 386 § 3 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., należało uchylić zaskarżone postanowienie i wniosek wierzyciela z dnia 21 maja 2014 roku odrzucić. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że wydane postanowienie nie stanowi postanowienia kończącego postępowanie w sprawie, a dopiero umorzenie tego postępowania, na przykład z uwagi na wypełnienie ciężącego na dłużnicze obowiązku, spowoduje potrzebę rozliczenia kosztów postępowania, dlatego też orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego zostanie dokonane w postanowieniu kończącym postępowanie w sprawie (art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

SSR (del.) Roman Troll SSO Leszek Dąbek SSO Anna Hajda